

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Innkalling til møte

Det innkalles med dette til møte i

Utvalg Kirkelig fellesråd i Sarpsborg
Møtedato 05.02.2019
Møtetid kl. 18:30
Møtested Kirkekontoret Råkilveien 2

Meld fra om eventuelt forfall snarest på telefon 69116800 eller e-post kirkelig.fellesraad@sarpsborg.com.

Innkalte:

Kai Arne Wallin, Magne Grønlien, Pål Antonsen, Anne Margrethe Tangen, Sidsel M. Schade, Ruth T.H Pettersen, Knut Grubben, Kjell Lunde, Kari Mangrud Alvsvåg, Thormod Bjerkholt, Per Hugo Samuelson.

Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Sakliste

Sak 001/19 Møtebok fra Kirkelig fellesråd 06.12.18 og 18.12.18 (Dok: 18/00022-008)

Sak 002/19 Til orientering i KF - møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutva (Dok: 16/00006-016)

Sak 003/19 Avtale vedrørende retur av metaller (Dok: 19/00012-001)

Sak 004/19 Søknad om opprettelse av stillinger for korene i Tune kirke (Dok: 19/00013-001)

Sak 005/19 Søknad om redusert husleie (Dok: 18/00078-002)

Sak 006/19 Tilstandsanalyse resterende kirkebygg - orienteringssak (Dok: 17/00055-021)

Sak 007/19 Orienteringer februar (Dok: 19/00011-001)

Vel møtt!

Sarpsborg 25.01.2019

Thormod Bjerkholt
Leder

Adresse: Pb 237 1702 SARPSBORG	Tlf/faks Tlf: 69116800 Faks: 69116733	E-post/Internett: kirkelig.fellesraad@sarpsborg.com www.sarpsborg.kirken.no	Org.nr.: 976985605
---	--	--	------------------------------

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	07.12.2018
Arkivsak	18/00022
Dokumentnummer:	18/00022-008
Arkivkode:	012.2
Saksbehandler:	Trine Lise Skinstad

Saksnr	Sak	Møtedato
001/19	Møtebok fra Kirkelig fellesråd 06.12.18 og 18.12.18	05.02.2019

Saksfremstilling

Vedlegg:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds e-postmøte den 06.12.18.

Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 18.12.18.

Utredning:

Til Kirkelig fellesråds e-postmøte den 06.12.18 forelå det en sak til behandling. Det ble ikke gjort vedtak i saken.

Til Kirkelig fellesråds møte den 18.12.18 forelå det 9 saker til behandling. Det ble gjort vedtak i alle sakene.

Forslag til vedtak

Møtebok fra Kirkelig fellesråds e-postmøte den 06.12.18 og møte den 18.12.18 godkjennes.

Møtebehandling

Vedtak

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Møtebok for Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

E-postmøte: 06.12.2018

E-post sendt til medlemmene 06.12.18 med tilbakemeldingsfrist 07.12.18

Karl Johan Müller, Ruth T.H Pettersen, Kai Arne Wallin, Pål Antonsen, Sidsel M. Schade, Anne Margrethe Tangen, Knut Grubben, Thormod Bjerkholt, Kjell Lunde, Per Hugo Samuelson, Kari Mangrud Alvsvåg.

Saker

Sak 055/18 1 Høringssvar - kirkeordning for Den norske kirke

Forslag til vedtak:

Kirkelig fellesråd vedtar forslaget til høringssvar.

Møtebehandling:

06.12.18 – Sendt e-postsak til medlemmene i fellesrådet med tilbakemeldingsfrist i løpet av den 07.12.18.

3 medlemmer ga tilbakemelding.

Støtter forslaget:

Knut Grubben

Ruth H. G, Pettersen

Karl Johan Muller

Det inkom tilbakemelding fra for få medlemmer til at vedtak kunne fattes.

Vedtak:

Det ble ikke gjort vedtak i saken.

For Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Trine-Lise Skinstad
økonomikonsulent

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Møtebok for Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Møtedato: 18.12.2018
Møtetid: kl. 18:30
Møtested: Kirkekontoret Råkilveien 2

Tilstede:

Karl Johan Müller, Ruth T.H Pettersen, Kai Arne Wallin, Sidsel M. Schade, Knut Grubben, Kjell Lunde, Per Hugo Samuelson, Kari Mangrud Alvsvåg.

Meldt forfall:

Pål Antonsen, Anne Margrethe Tangen, Thormod Bjerkholt.

Andre:

Asbjørn Paulsen, Liv Solveig Johansen, Trine Skinstad

Møtet ble avsluttet kl. 20.30.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Saker

Sak 056/18 Møtebok Kirkelig fellesråd 21.11.18 og 06.12.18

Forslag til vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 21.11.18 og 06.12.18 godkjennes.

Møtebehandling:

Vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 21.11.18 og 06.12.18 godkjennes.

Sak 057/18 Til orientering i KF - Møtebokd AU 28.11.18

Forslag til vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråd arbeids- og økonomiutvalgs møte den 28.11.18 tas til orientering.

Møtebehandling:

Vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråd arbeids- og økonomiutvalgs møte den 28.11.18 tas til orientering.

Sak 058/18 1Til orientering i KF - møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutva

Forslag til vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 03.12.18 tas til orientering.

Møtebehandling:

Vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 03.12.18 tas til orientering.

Sak 059/18 Budsjettjustering desember 2018

Forslag til vedtak:

Følgende budsjettjusteringer foreslås:

Mindreforbruk på lønnsbudsjettet

Lønn, reduseres med kr 350 000,-, regnskapskonto 101010 010 1110

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Avsetning til ubundet driftsfond, økes med kr 350 000,-, regnskapskonto 154000 010 1110/ 25600023 010

Belysning Skjeberg kirkegård

Overføring til investeringsregnskapet, reduseres med kr 190 000,-, regnskapskonto 157000 010 1110

Avsetning til ubundet driftsfond, økes med kr 190 000,-, regnskapskonto 154000 010 1110

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 190 000,-, regnskapskonto 020010 010 3110 333

Mva, reduseres med kr 47 500,-, regnskapskonto 042925 010 3110 333

Mva komp., reduseres med kr 47 500,-, regnskapskonto 072925 010 8900 333

Overføring fra driftsregnskapet, reduseres med kr 190 000,-, regnskapskonto 097000 010 3110 333

Trosopplæring

Lønn, reduseres med kr 54 308,-, regnskapskonto 101010 010 4141 410

Bruk av bundet fond, reduseres med kr 135 308,-, regnskapskonto 155000 010 4141 410

Øremerket tilskudd fra Dnk, økes med kr 81 000,-, regnskapskonto 180500 010 4141 410

Digitalisering av kartverk

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 400 000,-, regnskapskonto 010000 010 3110 330

Mva. reduseres med kr 100 000,-, regnskapskonto 042925 010 3110 330

Mva komp., reduseres med kr 100 000,-, regnskapskonto 072925 010 8900 330

Tilskudd fra S.borg kommune, reduseres med kr 400 000,-, regnskapskonto 083000 010 3110 330

Kjøp av kistehånderingsvogn

Bruk av ubundet driftsfond, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 194000 012 3125 332

Overføring til investeringsregnskapet, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 157000 012 3125 332

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 020090 012 3125 332

Mva, reduseres med kr 25 750,-, regnskapskonto 042925 012 3125 332

Mva komp., reduseres med kr 25 750,-, regnskapskonto 072925 012 8900 332

Overføring fra driftsregnskapet, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 097000 012 3125 332

Utredning av nytt krematorium

Bruk av ubundet driftsfond, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 194000 012 3125 326

Overføring til investeringsregnskapet, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 157000 012 3125 326

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 010000 012 3125 326

Mva, reduseres med kr 221 250,-, regnskapskonto 042925 012 3125 326

Mva komp., reduseres med kr 221 250,-, regnskapskonto 072925 012 8900 326

Overføring fra driftsregnskapet, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 097000 012 3125 326

Møtebehandling:

Vedtak:

Følgende budsjettjusteringer vedtas:

Mindreforbruk på lønnsbudsjettet

Lønn, reduseres med kr 350 000,-, regnskapskonto 101010 010 1110

Avsetning til ubundet driftsfond, økes med kr 350 000,-, regnskapskonto 154000 010 1110/ 25600023 010

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Belysning Skjeberg kirkegård

Overføring til investeringsregnskapet, reduseres med kr 190 000,-, regnskapskonto 157000 010 1110

Avsetning til ubundet driftsfond, økes med kr 190 000,-, regnskapskonto 154000 010 1110

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 190 000,-, regnskapskonto 020010 010 3110 333

Mva, reduseres med kr 47 500,-, regnskapskonto 042925 010 3110 333

Mva komp., reduseres med kr 47 500,-, regnskapskonto 072925 010 8900 333

Overføring fra driftsregnskapet, reduseres med kr 190 000,-, regnskapskonto 097000 010 3110 333

Trosopplæring

Lønn, reduseres med kr 54 308,-, regnskapskonto 101010 010 4141 410

Bruk av bundet fond, reduseres med kr 135 308,-, regnskapskonto 155000 010 4141 410

Øremerket tilskudd fra Dnk, økes med kr 81 000,-, regnskapskonto 180500 010 4141 410

Digitalisering av kartverk

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 400 000,-, regnskapskonto 010000 010 3110 330

Mva. reduseres med kr 100 000,-, regnskapskonto 042925 010 3110 330

Mva komp., reduseres med kr 100 000,-, regnskapskonto 072925 010 8900 330

Tilskudd fra S.borg kommune, reduseres med kr 400 000,-, regnskapskonto 083000 010 3110 330

Kjøp av kistehånderingsvogn

Bruk av ubundet driftsfond, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 194000 012 3125 332

Overføring til investeringsregnskapet, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 157000 012 3125 332

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 020090 012 3125 332

Mva, reduseres med kr 25 750,-, regnskapskonto 042925 012 3125 332

Mva komp., reduseres med kr 25 750,-, regnskapskonto 072925 012 8900 332

Overføring fra driftsregnskapet, reduseres med kr 103 000,-, regnskapskonto 097000 012 3125 332

Utredning av nytt krematorium

Bruk av ubundet driftsfond, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 194000 012 3125 326

Overføring til investeringsregnskapet, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 157000 012 3125 326

Kjøp av varer og tjenester, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 010000 012 3125 326

Mva, reduseres med kr 221 250,-, regnskapskonto 042925 012 3125 326

Mva komp., reduseres med kr 221 250,-, regnskapskonto 072925 012 8900 326

Overføring fra driftsregnskapet, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 097000 012 3125 326

Sak 060/18 Valg av leder og nestleder for 2019

Forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak

Møtebehandling:

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Vedtak:

Thormod Bjerkholt ble valgt som leder for 2019

Sidsel M. Schade ble valgt som nestleder for 2019.

Sak 061/18 Møteplan for Kirkelig fellesråd 1. halvår 2019

Forslag til vedtak:

Fremlagt forslag til møteplan for kirkelig fellesråd for 1. halvår 2019 vedtas.

Møtebehandling:

Vedtak:

Fremlagt forslag til møteplan for kirkelig fellesråd for 1. halvår 2019 vedtas.

Tirsdag 5. februar

Tirsdag 5. mars

Tirsdag 14. mai

Onsdag 5. juni

Sak 062/18 2019 Godtgjørelse til Kirkelig fellesråd og menighetsråd

Forslag til vedtak:

Tidligere ordning for fastsettelse av ledergodtgjøring i menighetsråd, fellesråd og enkelte utvalg videreføres. Det innarbeides en samlet utgift på kr 187 000,- i budsjett 2019.

Møtebehandling:

Vedtak:

Tidligere ordning for fastsettelse av ledergodtgjøring i menighetsråd, fellesråd og enkelte utvalg videreføres. Det innarbeides en samlet utgift på kr 187 000,- i budsjett 2019.

Sak 063/18 Budsjett 2019

Forslag til vedtak:

Vedlagte drifts- og investeringsbudsjett med tilhørende vedlegg vedtas. Betalingssatser i henhold til vedlegg 5 vedtas.

Møtebehandling:

Det ble stilt spørsmål om tilskudd til Dialogforum videreføres. Beløpet på kr 25 000,- er innarbeidet i tallbudsjettet.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Vedtak:

Det bevilges kr. 50.000 til felles personalpolitiske tiltak, som dekkes inn med endring av foreslått beløp til vedlikehold av kirkebygg. Budsjettskjemaene justeres for endringen.

Betalingssatser i henhold til vedlegg 5 vedtas.

Sak 064/18 Desember 2018 - Orienteringer til Kirkelig fellesråd

Forslag til vedtak:

Kirkelig fellesråd tar saken til orientering.

Møtebehandling:

Vedtak:

Kirkelig fellesråd tar saken til orientering.

For Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Trine-Lise Skinstad
økonomikonsulent

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	25.01.2019
Arkivsak	16/00006
Dokumentnummer:	16/00006-016
Arkivkode:	012.3
Saksbehandler:	Trine Lise Skinstad

Saksnr	Sak	Møtedato
002/19	Til orientering i KF - møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 16.01.19	05.02.2019

Saksfremstilling

Vedlegg: (unntatt offentlighet Offl. § 23.1):

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 16.01.19.

Utredning:

Til Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 16.01.19 forelå det 4 saker til behandling. Det ble gjort vedtak i alle sakene.

Forslag til vedtak

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 16.01.19 tas til orientering.

Møtebehandling

Vedtak

Dato:	24.01.2019
Arkivsak	19/00012
Dokumentnummer:	19/00012-001
Arkivkode:	549
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
003/19	Avtale vedrørende retur av metaller	05.02.2019

Saksfremstilling

Det ble i 2015 inngått en 5 års avtale med Orthometals vedrørende retur av metaller fra krematoriet.

Tidligere hadde vi avtale med Fønix miljø på dette.

Gjeldende avtale med Orthometals varer t.o.m. mars 2020, og må sies opp et år før den løper ut for å unngå automatisk fornyelse med nye 12 mnd.

Orthometals har hentet metall i 2018. Da var det samlet opp for drøyt 4 år og 4575 kremasjoner.

Utbetalingen for denne returen var kr. 923.000, som gir kr. 202,- i utbetaling pr. kremasjon.

Til sammenligning har Fønix miljø i tilsvarende periode hatt følgende utbetaling pr. kremasjon:

2014 - 309,- - Ville gitt utbetaling på kr. 318 270 (1030 kremasjoner)

2015 - 297,- - Ville gitt utbetaling på kr. 341 550 (1150 kremasjoner)

2016 - 321,- - Ville gitt utbetaling på kr. 399 645 (1245 kremasjoner)

2017 - 430,- - Ville gitt utbetaling på kr. 494 500 (1150 kremasjoner)

Totalt ville det i tilsvarende måleperiode blitt utbetalt kr. 1.553.965, som utgjør en differanse på over kr. 630.000

I tillegg til vesentlig høyere betaling har også denne saken et miljømessig aspekt. Orthometals frakter metallet til Nederland hvor det bearbeides og klargjøres, mens Fønix miljø har forretningsadresse i Holmestrand.

Forslag til vedtak

- Kirkelig fellesråd sier opp avtalen med Orthometals fra mars 2020
- Kirkelig fellesråd inngår en ny avtale om retur med Fønix miljø fra mars 2020

Møtebehandling

Vedtak

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	25.01.2019
Arkivsak	19/00013
Dokumentnummer:	19/00013-001
Arkivkode:	29
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
004/19	Søknad om opprettelse av stillinger for korene i Tune kirke	05.02.2019

Saksfremstilling

Vedlegg 1: Sak om hjelpeledere i korene

Korene i Tune kirke har oversendt en søknad om opprettelse av stillinger for korene. Søknaden har vært til behandling i menighetsrådet som støtter korstyret i sitt syn om å søke fellesrådet om å opprette disse stillingene.

I søknaden står det: *Korene i Tune kirke har kommet i en noe vanskelig situasjon. Vi har gjennom mange år betalt honorar til vår hjelpeleder(er). Fra nyttår 2019 vil det imidlertid ikke være mulig å avløne på samme måte. Mari Ann Bjørnstad, den ene av hjelpelederne i Korene, har hatt eget organisasjonsnummer tidligere, men har avviklet grunnet for få oppdragsgivere. Korene har to personer som gjør en sentral og meget viktig jobb med barna, den andre av disse, Anna Karoline Kvarsnes Skjelin, har til nå vært lønnet under beløpsgrensen for skattefritt honorar, men fra 2019 vil hennes arbeidsmengde utløse honorar større enn denne grensen.*

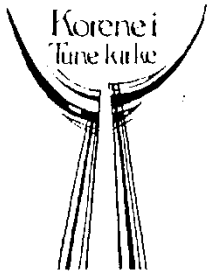
Det er forståelig at korene opplever dette som en stor utfordring, men det vil være uheldig for fellesrådet å opprette nye stillinger i en tid hvor fokuset rettes inn mot innsparinger og kostnadskutt. Dessuten vil det være umulig å forutsette at de som har gjort jobben frem til nå vil få tilbud om disse stillingene hvis fellesrådet starter en tilsetningsprosess.

Forslag til vedtak

- Kirkelig fellesråd kan ikke opprette disse stillingene uten hjemmel.
- Tune menighet eller korene i Tune kirke må selv sørge for en løsning i dette.

Møtebehandling

Vedtaks

Korene i Tune kirke har kommet i en noe vanskelig situasjon. Vi har gjennom mange år betalt honorar til vår hjelpedirektent(er). Fra nyttår 2019 vil det imidlertid ikke være mulig å avlønne på samme måte. Mari Ann Bjørnstad, den ene av hjelpedirektentene i Korene, har hatt eget organisasjonsnummer tidligere, men har avviklet grunnet for få oppdragsgivere. Korene har to personer som gjør en sentral og meget viktig jobb med barna, den andre av disse, Anna Karoline Kvarsnes Skjelin, har til nå vært lønnet under beløpsgrensen for skattefritt honorar, men fra 2019 vil hennes arbeidsmengde utløse honorar større enn denne grensen.

Mari Ann Bjørnstad har arbeidet med Korene i svært mange år og er uvurderlig ressurs med sin lange erfaring som korsanger, instruktør og direktent. Hun har også en utdanning i pedagogikk som gjør henne meget kompetent i arbeidet.

Anna Karoline Kvarsnes Skjelin er en ung dame som har mye erfaring som ungdomsleder i våre menigheter. Etter en liten innkjøringsperiode har også hun vist seg som en meget verdifull ressurs i arbeidet med de aller minste kormedlemmene.

Korstyret ser det som uaktuelt å bytte ut disse, og det er også helt nødvendig for gjennomføringen av korarbeidet at man har hjelpedirektenter. Kantor har ikke mulighet til å drive dette arbeidet på egen hånd. Slike ressurspersoner er veldig vanskelig å få erstattet.

Dette betyr at for å beholde disse to må de ansettes. Korstyret anser det som urealistisk at Tune menighet står som arbeidsgiver for dette. Korstyret har i samarbeid med fellesrådets administrasjon undersøkt mulighetene for ansettelse i fellesrådet og hvilke forpliktelser og kostnader dette medfører (arb.giveravg, feriepenge og sosiale kostnader). Korene vil ta de økonomiske forpliktelsene og merkostnadene ved en slik løsning, og fellesrådet vil stå som formell arbeidsgiver.

Korstyret har fått et prisoverslag med utgangspunkt i et eksempel med honorar størrelse 15 000,- Den totale kostnaden i eksemplet blir ca 22 800,- Inntil i dag har de to hjelpedirektentene blitt honorert med henholdsvis ca 12 000 og 20 000,- pr år.

Korstyret ber menighetsrådet om å søke fellesrådet om opprettelse av to stillinger som hjelpedirektenter i Korene. Stillingskode, fastsettelse av timetall og lønnsats beregnes ut fra dagens arbeidsmengde, kvalifikasjoner og utdanning.

Det skrives en avtale mellom menighetsrådet og fellesrådet som regulerer økonomiske forpliktelser, hvem som har ansvar for blant annet sykevikarer, forhold rundt oppsigelse og avslutning av arbeidsforholdet.

Slik korstyret ser det vil et eventuelt avslag på dette fra menighetsråd eller fellesråd få alvorlige konsekvenser for driften av Korene, og vi håper derfor at menighetsrådet også ser verdien av arbeidet Korene gjør i menigheten og vil støtte oss gjennom å bringe denne saken opp for fellesrådet.

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	24.01.2019
Arkivsak	18/00078
Dokumentnummer:	18/00078-002
Arkivkode:	415
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
005/19	Søknad om redusert husleie	05.02.2019

Saksfremstilling

Tune menighetsråd har mottatt en søknad fra Good Rockin AS om redusert leiesats for en planlagt konsert i Tune kirke i september 2019.

Dette er samme arrangør og konsertkonsept som ble innvilget leiereduksjon fra 15% til 10% i 2018. Den gang begrunnet i ønsket om å legge til rette for flere kirkekonsserter utenfor julesesongen og at det var et av kirkens kor som var med på konserten.

I behandlingen av tilsvarende søknad for 2019 kom menighetsrådet til at de ikke ville søke fellesrådet om leiereduksjon fordi alle arrangører bør behandles likt og betale samme proSENTSATS. Menighetsrådet ber imidlertid fellesrådet vurdere å redusere leiesatsen for samtlige arrangører som vil ha kirkekonserten utenfor julesesongen.

Tune menighetsråd vedtok følgende under sin behandling av saken:

Menighetsrådet er i mot å innvilge enkeltarrangører leiefritak og vil derfor ikke søke fellesrådet om redusert leie for denne konserten.

Menighetsrådet ønsker konsserter i kirken også utenom adventstiden. Vi ber derfor fellesrådet vurdere om det er mulig å tilby redusert leie for alle leietakere som ønsker konsert utenfor adventstiden for å stimulere til økt aktivitet ellers i året.

I forhold til den mengden utleie vi har gjennom et år er det vanskelig å se at vi ligger for høyt i pris. I tillegg er det innført maksimumsbeløp som begrenser totalbeløpet ved større konsserter.

Forslag til vedtak

Kirkelig fellesråd ønsker ikke at det åpnes opp for redusert leie utenfor adventstiden.

Møtebehandling

Vedtak

Dato:	24.01.2019
Arkivsak	17/00055
Dokumentnummer:	17/00055-021
Arkivkode:	411
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
006/19	Tilstandsanalyse resterende kirkebygg - orienteringssak	05.02.2019

Saksfremstilling

Vedlegg:

- 1: Tilstandsanalyse Hafslundsøy kirke
- 2: Tilstandsanalyse Skjebergdalen kirke
- 3: Tilstandsanalyse Greåker kirke
- 4: Tilstandsanalyse Hafslund kirke

Det har blitt gjennomført befaring i de gjenstående kirkebyggene, og de gjenstående tilstandsrapportene er vedlagt. Disse vil bli gjennomgått av Sarpsborg kommune i samarbeid med kirkevergen i henhold til tjenesteytingsavtalen. En revidert prioriteringsliste som inkluderer disse rapportene vil presenteres for KF så snart som mulig.

Forslag til vedtak

Tilstandsrapportene for kirkebyggene tas til orientering

Møtebehandling

Vedtak

RAPPORT

OPPDRAGSNAVN: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

EMNE: Tilstandsanalyse Hafslundsøy kirke

DOKUMENTKODE: 1800948-KMR -001-20181810

Med mindre annet er skriftlig avtalt, tilhører alle rettigheter til dette dokument **WSP Engineering AS**.

Innholdet – eller deler av det – må ikke benyttes til andre formål eller av andre enn det som fremgår av avtalen. WSP Engineering har intet ansvar hvis dokumentet benyttes i strid med forutsetningene. Med mindre det er avtalt at dokumentet kan kopieres, kan dokumentet ikke kopieres uten tillatelse fra WSP Engineering.

RAPPORT

Oppdragsnavn: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

Oppdragsgiver: Sarpsborg kommune

Kontaktperson: Ole-Kristian Skinnes

Emne: Tilstandsanalyse Hafslundsøy kirke

Dokumentkode: 1800948-KMR -001-20181810

Ansvarlig enhet: KMR

Utført av: Kristine Lehn og Marthine Wibe

Tilgjengelighet: Tilgjengelig

Dato: 27.11.2018

SAMMENDRAG:

Hafslundsøy kirke har en overordnet tilstandsgrad TG1 , og har i hovedsak behov for utbedring av tak. Dette innebærer arbeid med takpapp, takstein, vindskier, forkantbord, vindskier og beslag. Sett bort fra dette er utsiden av kirken noe preget av riss og sprekker. Enkelte av disse er gjennomgående og vises også på innsiden. Det anbefales her at sprekke overvåkes med gipsplomber. Det er noe saltutslag i kjelleren, noe som betyr tilstedeværelse av fukt. Det er en luftlekkasje mellom vegg og tak i kjeller, som må tettes igjen med puss på utsiden.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	GODKJENT AV
0.0	02.10.2015			

Innholdsfortegnelse

1.	Eiendomsopplysninger	5
2.	Oppdrag og utførelse	6
3.	Tilstandsanalyse og kalkyle	7
4.	Fotodokumentasjon	8

1. EIENDOMSOPPLYSNINGER

Objektet mht.:	Basisinformasjon
Gnr/Bnr, kommune	2096/271, 0105 Sarpsborg
Anleggets egennavn	Hafslundsøy kirke
Anleggets adresse	Yngvar Kingsrød vei 15, 1734 Hafslundsøy
Navn på eier	Sarpsborg kommune
Byggeår eller datering	1995
Opprinnelig funksjon	Kirke
Nåværende funksjon	Kirke
Areal	Ca 600 kvm
Vernestatus	Ikke registrert

2. OPPDRAG OG UTFØRELSE

WSP Engineering har fått i oppdrag av Sarpsborg kommune å foreta en enkel tilstandsanalyse av Hafslundsøy kirke. Befaring ble foretatt 25.10.2018 av Kristine Lehn, Marthine Wibe og Morten Holum fra WSP Engineering AS. Ved befaringsen ble det brukt visuelle metoder. På grunnlag av tilstandsanalysen er det utarbeidet et kostnadsoverslag for de viktigste tiltakene, begge gjengitt i denne rapporten.

Følgende personer har gitt bidrag til analysen:

Saksbehandler	Firma	Fag	Funksjon/rolle
Marthine Wibe	WSP Engineering AS		Oppdragsleder
Morten Holum	WSP Engineering AS		KS
Kristine Lehn	WSP Engineering AS		Oppdragsmedarbeider

Tilstandsgradering

Tilstandsanalysen er utført på analysenivå 1 iht. NS 3424.

Tilstandsgrad (TG) for hver enkelt bygningsdel er basert på en samlet vurdering av alle relevante symptomer vurdert mot et referansenivå der TG 0 tilsvarer den historiske bygningen som nybygd [tilpass]. Beskrevne tiltak er tiltak for å få aktuelle bygningsdeler på vedlikeholds nivå (TG 0-1).

TG	Hovedbetydning	Tiltaksbehov	Eksempel på tilstand
0	Ingen symptomer	Ingen tiltak nødvendig	Nylig vedlikeholdt/utskiftet
1	Svake symptomer	Ordinært vedlikeholdsbehov	Malingsslitasje, slitt gulvbelegg, etc.
2	Middels kraftige symptomer	Moderate utbedringer nødvendig	Lokal råteskade i panel, behov for utbedring/delvis utskifting
3	Kraftige symptomer (omfatter også sammenbrudd og total funksjonssvikt)	Store utbedringer nødvendig	Lekkasjer i taket med følgeskader og store råteskader
IU	Tilstandsgrad ikke undersøkt	Kan være behov for avdekking og videre utredning	

Konsekvenser av registrert tilstand er vurdert på bygningsdelsnivå. Konsekvenser er beskrevet med angivelse av konsekvensgrader og type konsekvens.

KG	Beskrivelse
0	Ingen konsekvenser
1	Små og middels konsekvenser
2	Vesentlige konsekvenser
3	Store og alvorlige konsekvenser

KG	Type	Beskrivelse
S	Sikkerhet	Personskader, brann, innbrudd, sammenbrudd, nedrasing, svikt etc.
H	Helse	Helseskader som følge av inneklima, støv, støy, stråling, mugg, sopp etc.
M	Ytre miljø	Miljøbelastning i form av utslipp av klimagasser, støy etc.
O	Estetikk	Skader, slitasje, svake reparasjoner/utbedringer etc.
E	Energi	Varmetap, luftlekkasje etc.
K	Kulturminneverdi	Bevaringsverdi, fredning, vern, tap av kulturminneverdi etc.
V	Virksomhetstap	Konsekvens for bruker etc.
Ø	Økonomi	Større kostnader, verdiforringelse, følgekostnader etc.
L	Lover og forskrifter	Viktige avvik, behovet for disp. søknader, andre brudd etc.

Kostnadsestimat

Arealer er hentet ut fra satelittfoto og er ikke kontrollmålt på stedet. Kostnader er basert på veiledende priser og erfaringstall fra tilsvarende arbeider. Kalkylen er et estimat som skal danne grunnlag for et budsjett, og er ikke en komplett anbuds- eller komplett arbeidsbeskrivelse.

3. TILSTANDSANALYSE OG KALKYLE

Kode	Bygningsdel	Konstruksjon	Tilstandsbeskrivelse/ Årsak		Overordnet		Konsekvens		Tiltak	Sum
			TG	TG	Type	KG	Anbefaling			
2	NS 3451:2009	Tekniske egenskaper, materialer, overflater etc								
2	BYGNING									
23	Yttervegger									
231	Bærende yttervegger	Bærende yttervegg i mur.	Flere steder er det riss i muren. Særlig vises dette godt rundt vinduer. En av sprekke vises også nede i kjelleren på innsiden av muren. Disse rissene og sprekke kommer mest sannsynlig fra setninger i grunnen.	2		Ø	2	Det er usikkert når disse setningen har kommet, så byggets bevegelser bør overvåkes over ett år. Dette gjøres ved å montere gipsplomber i sprekke. Om grunnen endrer seg vil disse gipsplombene falle ut og man kan utfra dette stadfeste hvorvidt grunnen enda er i bevegelse. Om det er bevegelser i bygget i løpet av dette året bør en geotekniker kontaktes. Kostnad estimert er kun gipsplomber.	Kr 4 400	
235	Utvendig kledning og overflate	Kjelleretasje med pusset overflate.	Enkelte steder rundt muren er det bom i puss.	1		Ø	1	Delene med bom pigges ned, og det legges ny puss.	Kr 10 000	
236	Innvending overflate	Lysmalt pusset overflate ved nødutgang i kjeller.	Det er saltutslag på deler av vegg. Dette er forårsaket av fuktinntregning utenfra.	2		Ø	1	Det anbefales å fjerne maling slik at konstruksjonen får puste. Dette samt evt. innsetting av en avfukter vil kunne føre til at veggen får tørket tilstrekkelig. Etter en tørketid på ca. ett år kan veggen males med diffusjonsåpen maling. Dersom fuktutslag er et tilbakevendende problem etter forsøk på uttørring anbefales det å vurdere drenering i grunnen.	Kr 15 000	
25	Dekker									
256	Faste himlinger og overflatebehandling	Frittstående betongdekke.	Det er smuss i taket i ett av hjørnene i kjelleren. Dette som følge av en luftlekkasje mellom dekkelement og utside.	1		E	1	Luftlekkasjen tettes fra utsiden ved å pusse over området.	Kr 1 200	
26	Yttertak									
262	Taktekking	Bitumenbasert membrantekking.	Det er svært mye begroing på takpapp. Takpappen er generelt i dårlig stand.	2		Ø	2	Takpappen har nådd sin levetid, og bør byttes.	Kr 340 000	
262	Taktekking	Taktbord i tre på frittstående klokkeårn.	Taktbordene på det frittstående klokkeårnet er råteskadet og har mye begroing. Dette taket er svært værutsatt.	2		Ø	2	Taktbordene må erstattes med nytt og friskt trevirke. Husk å bruke trevirke av god kvalitet for å unngå at taktbordene må skiftes hyppig.	Kr 49 000	

262	Taktekking	Dobbeltkrom betongtakstein på hovedtak	Det er mye begroing på taksteinen, på grunn av vegetasjon rundt. Ved fuktig og bløtt vær vil denne begroingen holde på fukt og ved minusgrader vil taksteinen frostsprenges, noe som vil kunne føre til vanngjennomtrenging.	2		Ø	2	Begroingen på tksteiene bør fjernes med jevne mellomrom. Målet bør være å holde taket vegetasjonsfritt. Fjernes med en stiv børste. Summen er inkl lift.	kr 88 500
269	Andre deler av yttertak	Hvitmalte bord på underside av gesimser under forkantbord og vindskier.	De hvitmaltene bordene er svært preget av begroing og skitt.	1		O	2	Området under forkantbordet og vindskiene må rengjøres med husvask. Følg produsentens anvisning ved bruk. Lei lift eller stillas for å utføre arbeidet på en trygg måte.	kr 3 000
269	Andre deler av yttertak	Vindskier i hvitmalt tre, forkantbord i sortmalt tre og beslag på baldakin.	Vindskiene og forkantbordene på kirken er preget av fukt, råte og begroing. Fukt har trukket kapillært inn i treverket. Det er ikke gode nok beslag på forkantbord på baldakin.	2		Ø	2	Vindskiene og forkantbordene må erstattes og det må legges fungerende beslag. Vindskier er generelt sett værutsatte og periodisk vedlikehold må påregnes.	kr 50 000
NS 3455:1993		Bygningsfunksjonstabell							

Snitt TG 1

1	A	Sum estimerte kostnader				eks mva	561 100
2	B	Uforutsatte kostnader, %andel av A		10 %		eks mva	56 110
3	C	Rigg og drift kostnader, %andel av A+B		20 %		eks mva	123 442
4	D	Sum entreprenørkostnad				eks mva	740 652
5	E	Prosjekteringskostnad, %andel av A+B		15 %		eks mva	92 582
6	F	Totalkostnad eks mva, sum D+E				eks mva	833 234
7	G	Merverdiavgift		25 %		mva	208 308
8	H	Totalkostnad inkl mva				inkl mva	1 041 542

4. FOTODOKUMENTASJON

Fotonummer referer til bygningsdelsnummer i tilstandsanalysetabellen. Der det er flere foto for samme bygningsdel, er et løpenummer lagt til.

231: Riss i mur på kirkens sørvestre hjørne.

236: Saltutslag ved nødutgang i kirkens nordvestre hjørne.

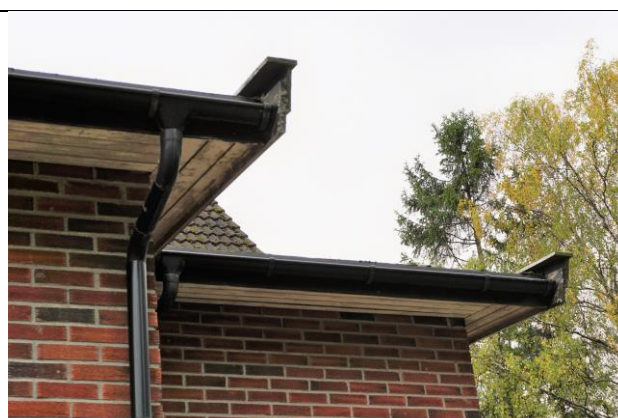
256: Luftlekkasje i kjeller nordvestre hjørne.

262-1: Begroing på tak.

262-2: Tak på klokketårn har betydelige råteskader.

269: Begroing på bord under gesims.

27.11.2018

27.11.2018

X Kristine Lehn

Utarbeidet av

X Morten Holum

Kontrollert av

Signert av: Holum, Morten (NOMH200175)

X Marthine Wibe

Godkjent av

Signert av: Wibe, Marthine (NOMW200518)

Signed by: Lehn, Kristine (NOKL200547)

RAPPORT

OPPDRAGSNAVN: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

EMNE: Tilstandsanalyse Skjebergdalen kirke

DOKUMENTKODE: 1800948-KMR -001-20181810

Med mindre annet er skriftlig avtalt, tilhører alle rettigheter til dette dokument **WSP Engineering AS**.

Innholdet – eller deler av det – må ikke benyttes til andre formål eller av andre enn det som fremgår av avtalen. WSP Engineering har intet ansvar hvis dokumentet benyttes i strid med forutsetningene. Med mindre det er avtalt at dokumentet kan kopieres, kan dokumentet ikke kopieres uten tillatelse fra WSP Engineering.

RAPPORT

Oppdragsnavn: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

Oppdragsgiver: Sarpsborg kommune

Kontaktperson: Ole-Kristian Skinnes

Emne: Tilstandsanalyse Skjebergdalen kirke

Dokumentkode: 1800948-KMR -001-20181810

Ansvarlig enhet: KMR

Utført av:

Kristine Lehn og Marthine Wibe

Tilgjengelighet: Tilgjengelig

Dato:

27.11.2018

SAMMENDRAG:

Skjebergdalen kirke har en overordnet tilstandsgrad TG1. Det er råte i vindskiene i tårn, vannbrett mellom tårn og tak, og i deler av den dekorative takstolen på østsiden av kirken. Taktekingen er mangelfull og det anbefales omfattende arbeid på dette punktet. Det er råte i deler av bjelkelaget over våpenhuset, noe som må utbedres med lasking og skjøting. I forbindelse med dette arbeidet må himling i våpenhus skrapes og males på nytt igjen. Det bør foretas dybdeundersøkelse av den bærende konstruksjonen i tak og tårn til vest, da kirken har vært angrepet av blåbukk.

Rehabilitering av den tofløyede døren inn til våpenhuset og kirkens vinduer anbefales. Der det er enkeltvinduer bør varevindu installeres. I felter på våpenhusets kledning der det er påfallende merker etter rustne spiker anbefales det å fjerne nåværende spiker, og erstatte med rustbehandlede spiker for å forhindre ny misfarging.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	GODKJENT AV
0.0	02.10.2015			

Innholdsfortegnelse

1. Eiendomsopplysninger.....
2. Oppdrag og utførelse
3. Tilstandsanalyse og kalkyle
4. Fotodokumentasjon.....

1. EIENDOMSOPPLYSNINGER

Objektet mht.:	Basisinformasjon
Gnr/Bnr, kommune	1065/8
Anleggets egennavn	Skjebergdalen kirke
Anleggets adresse	Børtevannsveien 508
Navn på eier	Sarpsborg kommune
Byggeår eller datering	1910
Opprinnelig funksjon	Kirke
Nåværende funksjon	Kirke
Areal	Ca 200 kvm
Vernestatus	Ingen

2. OPPDRAG OG UTFØRELSE

WSP Engineering har fått i oppdrag av Sarpsborg kommune å foreta en enkel tilstandsanalyse av Skjebergdalen kirke. Befaring ble foretatt 12.10.2018 av Kristine Lehn, Lars Edvard Bergdal og Marthine Wibe fra WSP Engineering AS. Ved befaringen ble det brukt visuelle metoder. Ellers ble det benyttet diverse håndverktøy for kontroll og undersøkelse av treverk. På grunnlag av tilstandsanalysen er det utarbeidet et kostnadsoverslag for de viktigste tiltakene, begge gjengitt i denne rapporten.

Følgende personer har gitt bidrag til analysen:

Saksbehandler	Firma	Fag	Funksjon/rolle
Marthine Wibe	WSP Engineering AS	KMR	Oppdragsleder
Morten Holum	WSP Engineering AS	KMR	KS
Kristine Lehn	WSP Engineering AS	KMR	Oppdragsmedarbeider

Tilstandsgradering

Tilstandsanalysen er utført på analysenivå 1 iht. NS 3424.

Tilstandsgrad (TG) for hver enkelt bygningsdel er basert på en samlet vurdering av alle relevante symptomer vurdert mot et referansenivå der TG 0 tilsvarer den historiske bygningen som nybygd [tilpass]. Beskrevne tiltak er tiltak for å få aktuelle bygningsdeler på vedlikeholds nivå (TG 0-1).

TG	Hovedbetydning	Tiltaksbehov	Eksempel på tilstand
0	Ingen symptomer	Ingen tiltak nødvendig	Nylig vedlikeholdt/utskiftet
1	Svake symptomer	Ordinært vedlikeholdsbehov	Malingsslitasje, slitt gulvbelegg, etc.
2	Middels kraftige symptomer	Moderate utbedringer nødvendig	Lokal råteskade i panel, behov for utbedring/delvis utskifting
3	Kraftige symptomer (omfatter også sammenbrudd og total funksjonssvikt)	Store utbedringer nødvendig	Lekkasjer i taket med følgeskader og store råteskader
IU	Tilstandsgrad ikke undersøkt	Kan være behov for avdekking og videre utredning	

Konsekvenser av registrert tilstand er vurdert på bygningsdelsnivå. Konsekvenser er beskrevet med angivelse av konsekvensgrader og type konsekvens.

KG	Beskrivelse
0	Ingen konsekvenser
1	Små og middels konsekvenser
2	Vesentlige konsekvenser
3	Store og alvorlige konsekvenser

KG	Type	Beskrivelse
S	Sikkerhet	Personskader, brann, innbrudd, sammenbrudd, nedrasing, svikt etc.
H	Helse	Helseskader som følge av inneklima, støv, støy, stråling, mugg, sopp etc.
M	Ytre miljø	Miljøbelastning i form av utslipp av klimagasser, støy etc.
O	Estetikk	Skader, slitasje, svake reparasjoner/utbedringer etc.
E	Energi	Varmetap, luftlekkasje etc.
K	Kulturminneverdi	Bevaringsverdi, fredning, vern, tap av kulturminneverdi etc.
V	Virksomhetstap	Konsekvens for bruker etc.
Ø	Økonomi	Større kostnader, verdiforringelse, følgekostnader etc.
L	Lover og forskrifter	Viktige avvik, behovet for disp. søknader, andre brudd etc.

Definisjon av nivå for istandsetting av vinduer og dører

Det er utarbeidet et eget tretrinns-nivå for istandsetting av vinduer og dører. Tabellen under beskriver tiltak på et overordnet nivå. Oversikt over forslag til spesifiserte tiltak innenfor hvert nivå finnes i vedlegg til hovedrapport.

Nivå	Overordnet beskrivelse
1	Vinduer og dører uten råteskader, men som er malingslitt og har oppsprukket kitt/ødelagte gummipakninger.
2	Vinduer og dører med mindre råteskader som er malingslitt. Større kittutfall/ødelagte gummipakninger og sprukket glass. Operasjoner som kan utføres mens vinduet/døren sitter montert i veggen.
3	Total istandsetting av vinduer og dører hvor man kan være nødt til å ta ut alle glass, fjerne alle hengsler og beslag og det er store råteskader. Komplette vindu/dør må tas ut av veggen ved behov.

Kostnadsestimat

Arealer er hentet ut fra satellittfoto og er ikke kontrollmålt på stedet. Kostnader er basert på veiledende priser og erfaringstall fra tilsvarende arbeider. Kalkylen er et estimat som skal danne grunnlag for et budsjett, og er ikke en komplett anbuds- eller komplett arbeidsbeskrivelse.

3. TILSTANDSANALYSE OG KALKYLE

Kode	Bygningssdel	Konstruksjon	Tilstandsbeskrivelse/ Årsak	Overordnet		Konsekvens		Tiltak	Sum
				TG	TG	Type	KG		
2	BYGNING								
22	Bæresystemer								
223	Bjelker	Bjelker i tre i etasjeskille mellom første etasje og galleri/oppgang til tak og tårn i våpenhus.	Dekket i rommet over våpenhuset er råttent. Ved undersøkelser på stedet ble det også stadfestet at minst én av de underliggende bjelkene også er rammet av råte. Dette skyldes en lekkasje, men ved første befarings ble det ikke avdekt årsak.	3	3	S	3	Det bør gjøres en grundig undersøkelse av alle bjelker. Det påregnes at minst to bjelker må delvis erstattes gjennom lask og skjõt der skadet materiale fjernes og erstattes av friskt trevirke. Prisestimatet er for tiltak.	kr 36 000
23	Yttervegger								
234	Vinduer, dører, porter	Tofløyet dør i tre fra vest inn til våpenhus. Opprinnelige hengsler og håndtak.	Ytterdøren har rustne hengsler og oppsprukket maling. Terskel og sparkebrett har mye avflaking. Det er tegn til fuktskader i nederste del av døren. Det er ikke observert råteskader på dørblander eller terskel.	2	1	Ø	2	Døren settes i stand i henhold til Nivå 1 i tabell "Definisjon av nivå for istandsetting av vinduer og dører"	kr 10 000
234	Vinduer, dører, porter	Skipet har seks vinduer med spiss overdel, med tre småruter i overdel og seks ruter i nederste rektangulære del. Dette motivet går igjen i kirkens øvrige vinduer, med en mindre versjon av vindusformen i tårnet og en rektangulær tolkning i våpenhus og sakristiet.	Vinduene har på innsiden karmen som er oppsprukket. Dette skyldes kontinuerlig endringer i temperatur og luftfuktighet. Det er oppsprukket kitt på innside og utside av noen vinduer, i tillegg til avflassing i bunnkarm og midtpost. Dette gjelder vinduene i skipet på kirkens søndre side. Vannbrett på vinduets utside er svært preget av svartsopp.	1		O	2	Vinduene settes i stand i henhold til Nivå 1 i tabell "Definisjon av nivå for istandsetting av vinduer og dører". Vannbrett på utside må vaskes med husvask for å fjerne svartsopp. Følg produsentens anvisninger.	kr 30 000
234	Vinduer, dører, porter	Vindu i våpenhus.	Vinduet er enfaget og med enkeltlags glass, noe som er lite energieffektivt.	1		E	1	Det kan påmonteres varevinduer på vinduene for å hindre varmetap og unødvendig kondens på innsiden.	kr 12 000
234	Vinduer, dører, porter	Vindu i sakristi.	Vinduet er enfaget og med enkeltlags glass, noe som er lite energieffektivt.	1		E	1	Det kan påmonteres varevinduer på vinduene for å hindre varmetap og unødvendig kondens på innsiden.	kr 12 000
235	Utvendig kledning og overflate	Utvendig kledning i profilert stående panel.	Kledning på våpenhus er preget av rustne spiker, noe som skaper misfarging. Ellers har kledningen en del svartsopp, særlig under vindskier og nedløp.	1		Ø	1	Spikrene på de to feltene ved siden av inngangsdøren til våpenhuset bør byttes ut, og erstattes med rustfrie/galvaniserte spikre. Demonter kledningen forsiktig og bytt ut spikrene. Mal deretter overflaten med grunning og tre lag linoljemaling. På den øvrige kledningen bør overflaten vaskes med husvask. Foreta en testvask på et lite synlig område og husk å følge anvisningene fra produsenten.	kr 21 000

25		Dekker							
255	Gulvoverflate	Malte gulvbord i tre i våpenhus.	Gulvet er i god stand. Det er et ujevnt gulvbord på høyre side når man går inn i våpenhuset, og noe malingsavflassing. En mulig årsak er at forurenset luft slipper inn ved skillet mellom vegg og gulv, og på den måten skitner til og skader overflaten. I det høyre hjørnet nederst når man går inn i våpenhuset er det satt inn en liten bit isolasjon av noe slag.	1	2	0	2	Malingen skrapes bort for å undersøke skaden. Om gulvbordene ikke er svært skadet kan de males på nytt igjen. Deretter kan man påføre linoljekitt mellom vegg og gulv for å hindre at ny skitt finner veien inn. Isolasjon i hjørnet bør fjernes og erstattes med en bit tre som man tilpasser hullet. Biten kan limes eller stiftes på plass.	kr 6 000
256	Faste himlinger og overflatebehandling	Malte bord i tre.	Det er brune merker og avflassing som viser fuktskader i himlingen i våpenhus. Dette henger sammen med fukt og råte i det lille rommet rett over våpenhuset.	2		0	2	Bordene må skrapes for å undersøke omfanget av fuktskadene. Bordene må deretter males på ny med diffusjonsåpen maling. Kostnadsestimatet tar utgangspunkt i om lag 10 kvm bord.	kr 4 500
26		Yttertak							
261	Primærkonstruksjon	Hovedtak er saltak med takstol og kryssavstivere.	Innvendig er bærekonstruksjon angrepet av blåbukk. Denne typen angrep skyldes at barken ikke er fjernet fra trevirket før bygging. Blåbukken har begrenset levetid og det ble ikke registrert nyere aktivitet.	1	2	Ø	2	På tross av at bæreevnen ikke så ut til å være svekket etter angrepet, må dette undersøkes videre. Dette for å stadfeste at bærende elementer faktisk ikke er skadet. Det anbefales derfor en dybdeundersøkelse av takkonstruksjonen der blåbukken har vært.	kr 10 000
262	Taktekking	Taket er tekket med enkeltkrom teglstein.	Taktekkingen er svært mangelfull og fører til at fukt trenger inn i kirken. Det er flere ødelagte og løse taksteiner, i tillegg til manglende mønepanner. I områder er det avvik i retningen på takstein, noe som betyr store muligheter for råteskade i sløyfer og lekter.	3		Ø	3	Taket på saltak og våpenhus er i så dårlig stand at det bør foretas en grundig utredning og påfølgende reparasjoner. Medregnet i denne prisen er rehabilitering av tak med sløyfer, lekter og takstein.	kr 687 000
262	Taktekking	Beslag	Enkelte beslag på hjørnene i spiret er bøyd. Dette kan føre til vanninntrengning.	2		Ø	2	Bøyde beslag rettes opp og festes på nytt.	kr 1 500
262	Taktekking	Spiret er tekket med skifer, med beslag i sink.	På skifertaket er det registrert en stor andel skiferstein som er ettermontert/remontert. Det er også registrert enkelte skifersteiner med brekkasje og må erstattes.	2		Ø	2	Ødelagte skifersteiner må erstattes.	kr 3 000
262	Taktekking	Dryppnese og vannbrett i overgang skip og tårn.	Vannbrettet der tårn og tak møtes har fuktskader. Det er også et glippe mellom vannbrett og taktekking, der vannet kan dryppe rett ned under taksteinen. Dette kan være kilden til råteskadene innvendig i våpenhuset.	3		Ø	3	Råteskadet dryppnese og vannbrett må byttes ut og det må legges beslag som bidrar til at vannet blir ledet bort mer effektivt. Dryppnese må utbedres.	kr 30 000

262	Taktekking	Kilrenner i spir.	I nedre del av taket i tårnet er det kilrenner. Disse er ikke ført ut forbi vindskier og er uten tilstrekkelig dryppkant. Dette medfører at vann renner ned over vindskier og trekkes opp i underliggende bærekonstruksjon på grunn av kapillærkrefter. Vindskiene har ikke klaring, så uttørring hindres.	2		Ø	3	Vindskier og blindsperrer må byttes. Nye vindskier må grunnes og males med tre lag linoljemaling. Nye beslag i gradrenne må føres ut fra gesims slik at vannet ikke når treverket. Det må være klaring mellom de nye vindskiene. Tettvokst furu med kjerneved av god kvalitet må benyttes ved utskifting. Åsene må undersøkes for fuktskader og repareres. Dersom det avdekkes skader på underliggende bæring må denne byttes. Dette er ikke medregnet i kostnadsestimatet.	kr 50 000
265	Gesims, takrenner og nedløp	Taknedløp.	Nedløpet ender for nært yttervegg og leder ikke vannet bort fra bygget. Vannet treffer grunnen rett ved ytterkledninger og spruter opp. Dette fører til fuktskader nederst på kledning. Det er kun ett nedløp på hver side av skipet, noe som er for lite.	2		Ø	2	Nedløp må gjøres lengre og påmonteres utkastere. Det bør monteres ett ekstra nedløp på hver side av skipet.	kr 23 000
269	Andre deler av yttertak	Kors i jern på møner over tak.	Omfattende overflaterust.	2		Ø	2	Rust og løs maling børstes vekk med stålbørste. Males med fullstendig malingsløsning for metall som er utsatt for rust.	kr 8 000
269	Andre deler av yttertak	Saksekonstruksjon på kirkens østre side.	Saksekonstruksjonen har råteskader i kryss. Det er forsøkt utbedring, men tilstanden er dårlig.	2		Ø	2	Alle elementene i krysset bør kontrolleres for fuktskader, og konstruksjonen må i tilfelle råte bygges opp fra grunnen av med kjerneved av tettvokst furu.	kr 21 000
	NS 3455:1993	Bygningsfunksjonstabell							

Snitt TG 2

1	A	Sum estimerte kostnader		eks mva	kr 965 000
2	B	Uforutsatte kostnader, %andel av A	10 %	eks mva	kr 96 500
3	C	Rigg og drift kostnader, %andel av A+B	20 %	eks mva	kr 212 300
4	D	Sum entreprenørkostnad		eks mva	kr 1 273 800
5	E	Prosjekteringskostnad, %andel av A+B	15 %	eks mva	kr 159 225
6	F	Totalkostnad eks mva, sum D+E		eks mva	kr 1 433 025
7	G	Merverdiavgift	25 %	mva	kr 358 256
8	H	Totalkostnad inkl mva		inkl mva	kr 1 791 281

4. FOTODOKUMENTASJON

Fotonummer referer til bygningsdelsnummer i tilstandsanalysetabellen. Der det er flere foto for samme bygningsdel, er et løpenummer lagt til.

223: Gulv og bjelkelag i andre etasje med råteskader.

234-1: Tofløyet dør inn til våpenhus med rustne beslag og oppsprukken maling.

234-2: Sprukket maling i vinduskarm mot kirkegård.

235: Spikermerker på våpenhus.

256: Gulvbord i våpenhus med ujevnheter.

256: Merker etter fukt i himling i våpenhus.

261: Spor etter blåbukk i tak.

262-1: Sprukne takstein og begroing på tak.

262-2. Vannbrett mellom tak og tårn.

262-3: Råteskader på vindskier i tårn

262-2. Vannbrett mellom tak og tårn.

262-3: Råteskader på vindskier i tårn

269: Saksekonstruksjon på østre side men råteskade.

27.11.2018

27.11.2018

X Kristine Lehn

Utarbeidet av

X Morten Holum

Kontrollert av

Signert av: Holum, Morten (NOMH200175)

X Marthine Wibe

Godkjent av

Signert av: Wibe, Marthine (NOMW200518)

Signed by: Lehn, Kristine (NOKL200547)

RAPPORT

OPPDRAGSNAVN: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

EMNE: Tilstandsanalyse Greåker kirke

DOKUMENTKODE: 1800948-KMR -001-20181810

Med mindre annet er skriftlig avtalt, tilhører alle rettigheter til dette dokument **WSP Engineering AS**.

Innholdet – eller deler av det – må ikke benyttes til andre formål eller av andre enn det som fremgår av avtalen. WSP Engineering har intet ansvar hvis dokumentet benyttes i strid med forutsetningene. Med mindre det er avtalt at dokumentet kan kopieres, kan dokumentet ikke kopieres uten tillatelse fra WSP Engineering.

RAPPORT

Oppdragsnavn: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

Oppdragsgiver: Sarpsborg kommune

Kontaktperson: Ole-Kristian Skinnes

Emne: Tilstandsanalyse Greåker kirke

Dokumentkode: 1800948-KMR -001-20181810

Ansvarlig enhet: KMR

Utført av:

Kristine Lehn og Marthine Wibe

Tilgjengelighet: Tilgjengelig

Dato:

04.10.2018

SAMMENDRAG:

Greåker kirke har en overordnet tilstandsgrad TG1. Derimot er det enkeltmomenter som er vurdert til høyere tilstands- og konsekvensgrad. Særlig viktig er rehabilitering av kirkens utvendige søyler og dragere, som er sprukne, porøse og råteskadede. Dette er bærende elementer og bør utbedres i nær fremtid. Det anbefales også å foreta en dybdeundersøkelse av inneklimaet i kirken, da det innvendig er tydelige merker etter fukt og en årsak til dette bør stadfestes. I tillegg bør taket utbedres med nye beslag både på gesims og rundt takvinduer, da det er preget av slitasje og mangelfullt detaljarbeid. Det er svært viktig at bruken av kirkeklokker i det frittstående klocketårnet opphører med det samme, da det er fare for kollaps og personsikker på grunn av råde og strukturelle svakheter i konstruksjonen.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	GODKJENT AV
0.0	02.10.2015			

Innholdsfortegnelse

1. Eiendomsopplysninger.....
2. Oppdrag og utførelse
3. Tilstandsanalyse og kalkyle
4. Fotodokumentasjon.....

1. EIENDOMSOPPLYSNINGER

Objektet mht.:	Basisinformasjon
Gnr/Bnr, kommune	2076/523 0105 Sarpsborg
Anleggets egennavn	Greåker kirke
Anleggets adresse	Eventyrveien 8, 1718 Greåker
Navn på eier	Sarpsborg kommune
Byggeår eller datering	1974
Opprinnelig funksjon	Kirke
Nåværende funksjon	Kirke
Areal	Ca 520kvm
Vernestatus	Ikke registrert

2. OPPDRAG OG UTFØRELSE

WSP Engineering har fått i oppdrag av Sarpsborg kommune å foreta en enkel tilstandsanalyse av Greåker kirke. Befaring ble foretatt [12.10.2018] av Marthine Wibe, Kristine Lehn og Lars Edvard Bergdal fra WSP Engineering AS. Ved befaringen ble det brukt visuelle metoder. På grunnlag av tilstandsanalysen er det utarbeidet et kostnadsoverslag for de viktigste tiltakene, begge gjengitt i denne rapporten [tilpass tekst].

Følgende personer har gitt bidrag til analysen:

Saksbehandler	Firma	Fag	Funksjon/rolle
Marthine Wibe	WSP Engineering AS		Oppdragsleder
Morthen Holum	WSP Engineering AS		KS
Kristine Lehn	WSP Engineering AS		Oppdragsmedarbeider

Tilstandsgradering

Tilstandsanalysen er utført på analysenivå 1 iht. NS 3424.

Tilstandsgrad (TG) for hver enkelt bygningsdel er basert på en samlet vurdering av alle relevante symptomer vurdert mot et referansenivå der TG 0 tilsvarer den historiske bygningen som nybygd [tilpass]. Beskrevne tiltak er tiltak for å få aktuelle bygningsdeler på vedlikeholdsnivå (TG 0-1). Bygningsdeler med TG 0-1 er ikke omtalt i analysen.

TG	Hovedbetydning	Tiltaksbehov	Eksempel på tilstand
0	Ingen symptomer	Ingen tiltak nødvendig	Nylig vedlikeholdt/utskiftet
1	Svake symptomer	Ordinært vedlikeholdsbehov	Malingsslitasje, slitt gulvbelegg, etc.
2	Middels kraftige symptomer	Moderate utbedringer nødvendig	Lokal råteskade i panel, behov for utbedring/delvis utskifting
3	Kraftige symptomer (omfatter også sammenbrudd og total funksjonssvikt)	Store utbedringer nødvendig	Lekkasjer i taket med følgeskader og store råteskader
IU	Tilstandsgrad ikke undersøkt	Kan være behov for avdekking og videre utredning	

Konsekvenser av registrert tilstand er vurdert på bygningsdelsnivå. Konsekvenser er beskrevet med angivelse av konsekvensgrader og type konsekvens.

KG	Beskrivelse
0	Ingen konsekvenser
1	Små og middels konsekvenser
2	Vesentlige konsekvenser

3	Store og alvorlige konsekvenser
---	---------------------------------

KG	Type	Beskrivelse
S	Sikkerhet	Personskader, brann, innbrudd, sammenbrudd, nedrasing, svikt etc.
H	Helse	Helseskader som følge av inneklima, støv, støy, stråling, mugg, sopp etc.
M	Ytre miljø	Miljøbelastning i form av utslipp av klimagasser, støy etc.
O	Estetikk	Skader, slitasje, svake reparasjoner/utbedringer etc.
E	Energi	Varmetap, luftlekkasje etc.
K	Kulturminneverdi	Bevaringsverdi, fredning, vern, tap av kulturminneverdi etc.
V	Virksomhetstap	Konsekvens for bruker etc.
Ø	Økonomi	Større kostnader, verdiforringelse, følgekostnader etc.
L	Love og forskrifter	Viktige avvik, behovet for disp. søknader, andre brudd etc.

Definisjon av nivå for istandsetting av vinduer og dører

Det er utarbeidet et eget tretrinns-nivå for istandsetting av vinduer og dører. Tabellen under beskriver tiltak på et overordnet nivå. Oversikt over forslag til spesifiserte tiltak innenfor hvert nivå finnes i vedlegg til hovedrapport.

Nivå	Overordnet beskrivelse
1	Vinduer og dører uten råteskader, men som er malingslitt og har oppsprukket kitt/ødelagte gummipakninger.
2	Vinduer og dører med mindre råteskader som er malingslitt. Større kittutfall/ødelagte gummipakninger og sprukket glass. Operasjoner som kan utføres mens vinduet/døren sitter montert i veggen.
3	Total istandsetting av vinduer og dører hvor man kan være nødt til å ta ut alle glass, fjerne alle hengsler og beslag og det er store råteskader. Komplette vindu/dør må tas ut av veggen ved behov.

Kostnadsestimat

Arealer er hentet ut fra satellittfoto og er ikke kontrollmålt på stedet. Kostnader er basert på veiledende priser og erfaringstall fra tilsvarende arbeider. Kalkylen er et estimat som skal danne grunnlag for et budsjett, og er ikke en komplett anbuds- eller komplett arbeidsbeskrivelse.

3. TILSTANDSANALYSE OG KALKYLE

Kode	Bygningsdel	Konstruksjon	Tilstandsbeskrivelse/ Årsak		Overordnet		Konsekvens		Tiltak	Sum
			TG	TG	Type	KG	Anbefaling			
	NS 3451:2009	Tekniske egenskaper, materialer, overflater etc								
2	BYGNING									
22	Bæresystemer									
222	Søyler	Søyler i tre som støtter opp under takoppbygg.	Søylene har noen påbegynnende råteskader i nedre del. Dette vises særlig godt rundt bolter.	3	3	S	3	Dette er bærende elementer og bør skiftes ut for å forhindre kollaps. Skifte gjøres ved å sette opp midlertidige støtter for å avlaste søylene, før man deretter erstatter hele søylen med friskt trevirke av god kvalitet. Nedre del av søylen med bolt på siden må utformes på en annen måte. Om løsningen videreføres vil råteskaden komme tilbake.	kr 60 000	
223	Bjelker	Sorte dragere i tre utformet som et horisontalt bånd med hvite felter. Disse leder vekten av taket videre ned til søyler.	Dragerne er sprø og råtne som følge av at de er værutsatte. Dette gjelder særlig østsiden av kirken.	3		S	3	Disse dragerne er bærende konstruksjoner og det er derfor nødvendig å raskt foreta utbedringer. Dragerne vil måtte demonteres før nye settes inn.	kr 225 000	
23	Yttervegger									
234	Vinduer, dører, porter	Deler av byggets fasade er utformet med store vindusflater med hvitmalte karmar. Vinduer fra 1970-tallet med PCB.	Vinduene har på innsiden fuktskader som følge av temperaturendringer og kondens. Dette i kombinasjon med den generelle fukten i kirken fører til kondens både på innsiden og utsiden av vindusglassene. I tillegg til fuktskader kan kondens føre til oppsprekking av overflatebehandling som følge av frostsprengning. Vinduene har oppsprukket maling på utside og noen tilfeller av råteskader.	2	2	Ø	2	På grunn av PCB må de omkringliggende vinduene også byttes. Åtte av kirkens vinduer må demonteres og erstattes med tilsvarende like for å opprettholde det opprinnelige stiluttrykket fra 1970-tallet. Vinduene må håndteres forsiktig under demontering og leveres til miljøstasjon som farlig avfall.	kr 250 000	

234	Vinduer, dører, porter	Sortmalt dør i tre med hvite lister og overlys.	Dører på hovedinngang har bruksslitasje, og enkeltdøren på kirkens nordøstre hjørne har morkne fuger. Overflatebehandling er sliten og ujevn.	1		Ø	1	Døren bør refuges og males på nytt.	kr 5 000
235	Utvendig kledning og overflate	Rødmalt vertikal kledning i tre.	Noe av kledning på sydvestlig side buler utover. Årsak til dette er ukjent, men det er mulig forårsaket av fukt.	1		Ø	2	De bulende overliggerne i kledningen byttes ut.	Kr 25 000
235	Utvendig kledning og overflate	Rødmalt vertikal kledning i tre.	Begroing på nederste del av yttervegg på nordside. Dette forårsakes av klimatiske forhold.	1		Ø	2	Begroing må fjernes med sopp- og algefjerner. Dette må gjøres jevnlig, da nordsiden er utsatt værmessig. Hold vegetasjonen kupert ved kledningen for å unngå fukt.	kr 1 750
235	Utvendig kledning og overflate	Rødmalt vertikal kledning i tre.	Påbegynnende råteskader nederst på kledning. Dette på grunn av at fukt renner ned langs kledningen og blir sugd opp av kapillære krefter i underkant, ettersom endaved på kledningen ikke er malt. Langs veggen er det også en del gress og busker som fører til økt lokal fuktighet på kledning.	2		Ø	2	Der råteskaden er stor byttes hele overliggeren ut. Der det kun er mindre fuktskader eller påbegynnende råte kan man etter en tørr periode male nederste del og endaved for å hindre fukttoppsug. Hold vegetasjonen rundt veggen helt kupert.	kr 15 000
24	Innervegger								
244	Vinduer, dører, foldevegger	Foldedører i tre med gummilister.	Foldedørene som skiller de forskjellige salene er i varierende tilstand, der noen i nedre kant er preget av bruksslitasje og fukt.	2	2	Ø	1	Foldedørenes gummilist bør skiftes ut der det er stor bruksslitasje. Foldedørene må løftes slik at de ikke skraper i flisene når de foldes inn og ut.	Kr 31 000
246	Kledning og overflater	Innervegger er kledd med panel i furu. Overflaten er ubehandlet.	Det er merker etter fukt flere steder på veggene, noe som vises av blant annet sirkler rundt spikrene. Det har derfor vært fuktig inne i kirken, mulig på grunn av kondens som følge av temperaturendringer og tilstrekkelig lufting. Et sted buler kledningen, også dette sannsynligvis på grunn av fukt.	1		Ø	2	Graden av fuktmerker i kledningen tyder på et fuktig miljø. Bygningsfysikken i bygningen må undersøkes for å stadfeste hvor problematikken kommer fra. Prisestimat er for dybdeundersøkelse av konsulent, ikke utbedring.	kr 33 000
25	Dekker								

255	Gulvoverflate	Flis i stein med mørtelfuger.	Det er noe bom i flisene på gulvet, og en del fliser har sprekker og skader. Disse skadene henger flere steder sammen med foldedørene, som gjennom gjentakende ut- og inntrekking har ført til svakheter. Det er bom og skader også andre steder i gulvflaten.	2	2	Ø	2	Fliser med bom kan festes på nytt igjen, men fliser med skader må fjernes og erstattes.	kr 100 000
256	Faste himlinger og overflatebehandling	Overflaten er ubehandlet furu.	Det er flere steder merker etter fukt i taket, med misfarging av trevirket. Særlig er dette framtrædende i taket på sal 1, der det har vært lekkasje tidligere. Disse merkene kan være en kombinasjon av det fuktige miljøet inne og lekkasjer fra tak.	1		Ø	2	Det må foretas en dybdekartlegging av tilstanden til taket, og det generelt fuktige miljøet inne. Utgift til dette tatt med i 246.	
256	Faste himlinger og overflatebehandling	Himling med overflate i beiset furu.	I bod ved WC er det svartsopp i tak.	1		O	2	Svartsopp kan fjernes med husvask. Følg alltid anvisningene til produsent.	kr 525
26	Yttertak								
262	Taktekking	Beslag i kobber på gesims.	Skjøter i beslaget har løsnet og det er åpninger der fukt kan trekke direkte inn i forkantbordet.	2		Ø	2	Det må legges nytt beslag på gesimsene.	kr 52 800
262	Taktekking	Beslag i kobber på takvindu	I møtepunkter mellom beslag og vindusomramming på takvindu er det flere steder tettet med teip. Dette er svakheter der fukt kan trekke innover i taket. Årsaken er at skjøtene mellom vindusomrammingene og beslagene ikke er tette.	2		Ø	3	Vindusomrammingene og beslag må demonteres før det monteres på en måte med bedre detaljløsning. Det må legges nytt beslag som går opp bak vindusomrammingene for å gjøre skjøtene mellom vindusomramming og beslag tette.	Kr 60 000
265	Gesims, takrenner og nedløp	Takrenner og nedløp.	Nedløpene er tettet med blader og annen vegetasjon. Dette på grunn av manglende vedlikehold.	2		Ø	2	Nedløpene må renses og stakes opp. Den første gangen må "buret" fjernes for å få tilgang til nedløp. Deretter må nedløpene kontinuerlig flere ganger gjennom året sjekkes og blader fjernes ved behov. Dette må inn i kirkens driftsbudsjett.	kr 10 000

266	Himling og innvendig overflate	Himling i det overbygde taket på kirkens hjørner er kledd med lakkert trepanel.	Det overbygde taket på utsiden tverst over fra hovedinngang er rammet av svartsopp. Dette fordi luften under dette overbygget er stillestående og fukten får anledning til å trekke inn i kledningen.	1		O	2	Svartsopp kan fjernes med husvask, blandet etter anvisning fra produsent. Deretter kan overflaten behandles med alge- og soppdreper.	kr 4 200
269	Andre deler av yttertak	Forkantbord i sortmalt tre.	Forkantbordene er oppsprukne og råteskadet. Dette er forårsaket av at forkantbord kontinuerlig utsettes for værforhold.	3		Ø	2	Deler av forkantbordene som er ødelagte må erstattes. Dette gjøres i forbindelse med at beslagene også byttes.	kr 12 500
79	Andre utendørs anlegg								
790	Til bruk når standardens øvrige inndelinger ikke er dekkende	Frittstående klokketårn utenfor kirken.	Det frittstående klokketårnet er i svært dårlig tilstand, men omfattende råteskader. Tårnet svaier ved bruk.	3		S	3	Bruk av klokken må umiddelbart opphøre på grunn av risiko for liv og helse. tårnet må rives helt ned og bygges på nytt igjen. Samme oppbygging vil ikke kunne brukes på nytt igjen, da problemet med råte og ustabilitet vil komme tilbake.	kr 500 000
	NS 3455:1993	Bygningsfunksjonstabell							

Snitt TG 2

1	A	Sum estimerte kostnader		eks mva	kr 1385775
2	B	Uforutsatte kostnader, %andel av A	###	eks mva	kr 138 578
3	C	Rigg og drift kostnader, %andel av A+B	###	eks mva	kr 304 871
4	D	Sum entreprenørkostnad		eks mva	Kr 1829223
5	E	Prosjekteringskostnad, %andel av A+B	###	eks mva	kr 228 653
6	F	Totalkostnad eks mva, sum D+E		eks mva	kr 2057876
7	G	Merverdiavgift	###	mva	Kr 514 469
8	H	Totalkostnad inkl mva		inkl mva	kr 2572345

4. FOTODOKUMENTASJON

Fotonummer referer til bygningsdelsnummer i tilstandsanalysetabellen. Der det er flere foto for samme bygningsdel, er et løpenummer lagt til.

223: Drager på søndre side.

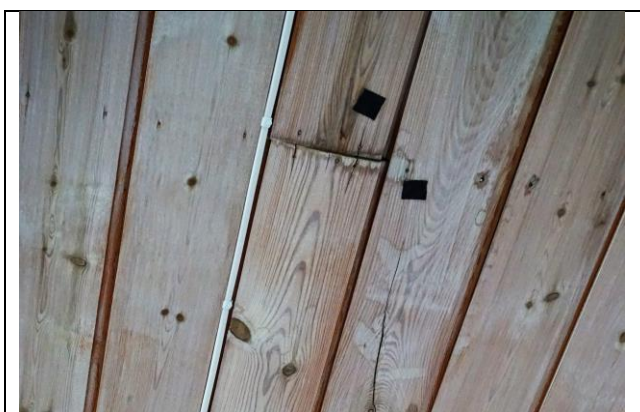
234-1: Råteskader i vinduskarm.

234-2: Kondensskader innside.

235: Råte i kledning på nordside.

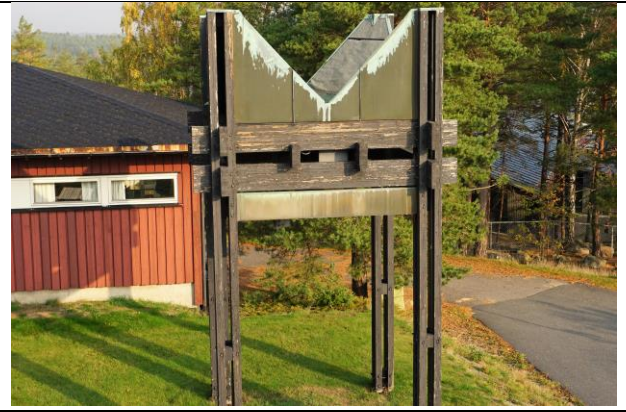
256: Fuktmerker innvendig himling ved hovedinngang,

262-1: Løse beslag på gesims.

262-2: Teip på vindusomramming og beslag.

790: Frittstående klokketårn.

27.11.2018

27.11.2018

X Kristine Lehn

Utarbeidet av

Signed by: Lehn, Kristine (NOKL200547)

X Morten Holum

Kontrollert av

Signert av: Holum, Morten (NOMH200175)

X Marthine Wibe

Godkjent av

Signert av: Wibe, Marthine (NOMW200518)

RAPPORT

OPPDRAKSNAVN: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

EMNE: Tilstandsanalyse Hafslund kirke

DOKUMENTKODE: 1800948-KMR -001-20181810

Med mindre annet er skriftlig avtalt, tilhører alle rettigheter til dette dokument **WSP Engineering AS**.

Innholdet – eller deler av det – må ikke benyttes til andre formål eller av andre enn det som fremgår av avtalen. WSP Engineering har intet ansvar hvis dokumentet benyttes i strid med forutsetningene. Med mindre det er avtalt at dokumentet kan kopieres, kan dokumentet ikke kopieres uten tillatelse fra WSP Engineering.

RAPPORT

Oppdragsnavn: Tilstandsanalyse kirkebygg i Sarpsborg kommune

Oppdragsgiver: Sarpsborg kommune

Kontaktperson: Ole-Kristian Skinnes

Emne: Tilstandsanalyse Hafslund kirke

Dokumentkode: 1800948-KMR -001-20181810

Ansvarlig enhet: KMR

Utført av: Kristine Lehn og Marthine Wibe

Tilgjengelighet: Tilgjengelig

Dato: 27.11.2018

SAMMENDRAG:

Hafslund kirke har en overordnet tilstandsgrad TG2. Det må utføres noe rehabilitering på vinduer og kledning, samt utbedring av trapp inn til kirken. Den største problematikken flere steder i kirken er tilstedeværelsen av fukt, noe kirken er preget av. Fukten kommer mest sannsynlig fra en lekkasje i kirkens tårntak, der tekkingen er mangelfull og gammel. Dette har pågått i flere år og det må påregnes at det er store råteskader som følge. Det anbefales at konstruksjonen åpnes og at omfanget av skadene kartlegges.

Det er tilløp til råte på vindskier i tårn og på åser, og råteskadet materiale må erstattes med friskt trevirke. Det må deretter utarbeides løsninger som forhindrer nye råteskader, slik som installering av bedre beslag og utspyere i kilrenner på tårn.

Inne i kirken er deler av orgelrommet i andre etasje kledd med asbestplater. Det er skader på asbesten, slik at fiber frigis til inneluften. Det anbefales snarlig å sikre asbesten ved å forsegle overflatene med maling.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	GODKJENT AV
0.0	02.10.2015			

Innholdsfortegnelse

1.	Eiendomsopplysninger	5
2.	Oppdrag og utførelse	6
3.	Tilstandsanalyse og kalkyle	7
4.	Fotodokumentasjon	8

1. EIENDOMSOPPLYSNINGER

Objektet mht.:	Basisinformasjon
Gnr/Bnr, kommune	1047/255 Sarpsborg
Anleggets egennavn	Hafslund kirke
Anleggets adresse	Haugenveien 1
Navn på eier	Sarpsborg kommune
Byggeår eller datering	1889
Opprinnelig funksjon	Kirke
Nåværende funksjon	Kirke
Areal	Ca. 300 kvm
Vernestatus	Ikke vernet

Foto: Thomas M. Hansen

2. OPPDRAG OG UTFØRELSE

Høyer Finseth har fått i oppdrag av Sarpsborg kommune å foreta en enkel tilstandsanalyse av Hafslund kapell. Befaring ble foretatt 25.10.2018 av Kristine Lehn, Marthine Wibe og Morthen Holum fra WSP Engineering AS. Ved befaringsen ble det brukt visuelle metoder. På grunnlag av tilstandsanalysen er det utarbeidet et kostnadsoverslag for de viktigste tiltakene, begge gjengitt i denne rapporten.

Følgende personer har gitt bidrag til analysen:

Saksbehandler	Firma	Fag	Funksjon/rolle
Marthine Wibe	WSP Engineering AS		Oppdragsleder
Morten Holum	WSP Engineering AS		KS
Kristine Lehn	WSP Engineering AS		Oppdragsmedarbeider

Tilstand- og konsekvensgradering

Tilstandsanalysen er utført på analysenivå 1 iht. NS 3424.

Tilstandsgrad (TG) for hver enkelt bygningsdel er basert på en samlet vurdering av alle relevante symptomer vurdert mot et referansenivå der TG 0 tilsvarer den historiske bygningen som nybygd [tilpass]. Beskrevne tiltak er tiltak for å få aktuelle bygningsdeler på vedlikeholds nivå (TG 0-1).

TG	Hovedbetydning	Tiltaksbehov	Eksempel på tilstand
0	Ingen symptomer	Ingen tiltak nødvendig	Nylig vedlikeholdt/utskiftet
1	Svake symptomer	Ordinært vedlikeholdsbehov	Malingsslitasje, slitt gulvbelegg, etc.
2	Middels kraftige symptomer	Moderate utbedringer nødvendig	Lokal råteskade i panel, behov for utbedring/delvis utskifting
3	Kraftige symptomer (omfatter også sammenbrudd og total funksjonssvikt)	Store utbedringer nødvendig	Lekkasjer i taket med følgeskader og store råteskader
IU	Tilstandsgrad ikke undersøkt	Kan være behov for avdekking og videre utredning	

Konsekvenser av registrert tilstand er vurdert på bygningsdelsnivå. Konsekvenser er beskrevet med angivelse av konsekvensgrader og type konsekvens.

KG	Beskrivelse
0	Ingen konsekvenser
1	Små og middels konsekvenser
2	Vesentlige konsekvenser
3	Store og alvorlige konsekvenser

KG	Type	Beskrivelse
S	Sikkerhet	Personskader, brann, innbrudd, sammenbrudd, nedrasing, svikt etc.
H	Helse	Helseskader som følge av inneklima, støv, støy, stråling, mugg, sopp etc.
M	Ytre miljø	Miljøbelastning i form av utslipp av klimagasser, støy etc.
O	Estetikk	Skader, slitasje, svake reparasjoner/utbedringer etc.
E	Energi	Varmetap, luftlekkasje etc.
K	Kulturminneverdi	Bevaringsverdi, fredning, vern, tap av kulturminneverdi etc.
V	Virksomhetstap	Konsekvens for bruker etc.
Ø	Økonomi	Større kostnader, verdiforringelse, følgekostnader etc.
L	Lover og forskrifter	Viktige avvik, behovet for disp. søknader, andre brudd etc.

Definisjon av nivå for istandsetting av vinduer og dører

Det er utarbeidet et eget tretrinns-nivå for istandsetting av vinduer og dører. Tabellen under beskriver tiltak på et overordnet nivå. Oversikt over forslag til spesifiserte tiltak innenfor hvert nivå finnes i vedlegg til hovedrapport.

Nivå	Overordnet beskrivelse
1	Vinduer og dører uten råteskader, men som er malingslitt og har oppsprukket kitt/ødelagte gummipakninger.
2	Vinduer og dører med mindre råteskader som er malingslitt. Større kittutfall/ødelagte gummipakninger og sprukket glass. Operasjoner som kan utføres mens vinduet/døren sitter montert i veggen.
3	Total istandsetting av vinduer og dører hvor man kan være nødt til å ta ut alle glass, fjerne alle hengsler og beslag og det er store råteskader. Komplette vindu/dør må tas ut av veggen ved behov.

Kostnadsestimat

Arealer er hentet ut fra satellittfoto og er ikke kontrollmålt på stedet. Kostnader er basert på veiledende priser og erfaringstall fra tilsvarende arbeider. Kalkylen er et estimat som skal danne grunnlag for et budsjett, og er ikke en komplett anbuds- eller komplett arbeidsbeskrivelse.

3. TILSTANDSANALYSE OG KALKYLE

Kode	Bygningsdel	Konstruksjon	Tilstandsbeskrivelse/ Årsak		Overordnet		Konsekvens		Tiltak	Sum
			TG	TG	Type	KG	Anbefaling			
2	BYGNING									
21	Grunn og fundamenter									
217	Drenering		Vannet som renner ned fra nedløp på kirkens nordre side blir ikke ført bort fra grunnen. Terrenget har fall mot bygget og forårsaker problemer med overflatevann som føres mot grunnmuren.	2		Ø	2	Det bør om mulig graves opp og etableres brønner med drenerende masser slik at vannet dreneres ned i grunn. Dette kan gjøres ved å grave ned et sememtrør som fylles med kulestein for eksempel. En bør i tillegg tilstrebe å etablere renner på terrenget som fører vannet langs muren og ut på endene.	kr 16 000	
218	Utstyr og komplettering	Sementmørtel i fuger på tørrmur.	Tørrmur er i god stand, men er fuget med sementmørtel i ettertid. Den er ikke fleksibel og sprekker dermed opp. Dette er ikke nødvendigvis skadelig, men fører til at mørtelen faller ut fra fugene.	1		Ø	1	Sementmørtelen bør hakkes bort og erstattes med kalkmørtel. Denne formen for mørtel oppfører seg annerledes enn sementmørtler ved endringer i temperatur, fukt og bevegelse. Om sementmørtel videreføres vil man måtte regne med jevnlig vedlikeholdsarbeid og refuging av utfall fra mur.	kr 125 000	
22	Bæresystemer									
222	Søylar	Hvitmalte tresøylar i andre etasje.	Søylar i tak i andre etasje viser tegn på fukt og råte i form av avflassende maling.	3		Ø	3	Det er sannsynlig at fuktskaden på søylene kommer ovenfra og har forårsaket råteskader på bærende konstruksjoner. Dette innebærer at det må foretas dybdeundersøkelser av taket, takkonstruksjonen og taktekkingen på spir. I den forbindelse må konstruksjonen åpnes. Utgiften her er for åpning av konstruksjon og kartlegging. Utbedring av skader er ikke medregnet.	kr 250 000	
23	Yttervegger									
234	Vinduer, dører, porter	Ett to-fags vindu i tre med 6 småruter. Vinduet er mest sannsynlig fra 1950/1960-tallet og er koplet.	Vindu til høyre ved alteret har kondensskade på bunnkarm og innvendig vinduskarm. Malingen er oppsprukket og det er tegn til innvendige påbegynnende råteskader. Utsiden har råteskader på bunnkarm.	2		Ø	2	Vinduet har skader som tilsier at det vil måtte demonteres og rehabiliteres. Vinduet settes i stand i henhold til Nivå 2 i tabell "Definisjon av nivå for istandsetting av vinduer og dører".	kr 15 000	
234	Vinduer, dører, porter	Tolv to-fags vinduer i tre med 6 småruter. Vinduene er mest sannsynlig fra 1950/1960-tallet og er koplet.	Rustne hjørnebeslag som følge av at materialet i hjørnejernet reagerer med overflatebehandling og klima.	2		0	2	Vinduet settes i stand i henhold til Nivå 1 i tabell "Definisjon av nivå for istandsetting av vinduer og dører".	kr 30 000	

234	Vinduer, dører, porter	To-fags vinduer i tre med 6 småruter. Vinduene er mest sannsynlig fra 1950/1960-tallet og er koplet.	Det er skitt mellom glassene, som følge av at vinduene ikke er helt tette. Kirken ligger ved en trafikkert vei og det kommer derfor støv inn mellom glassene.	1		E	2	Det er mulig å montere tettelister mellom rammene. Husk lufting på ca 20 mm i hvert hjørne ved montering av tettelister. Dette arbeidet trenger ikke utføres av håndverker og materiale er billig. Kostnad er ikke medregnet.	kr -
234	Vinduer, dører, porter	Oktogonalt vindu i tårn med 9 småruter.	Vinduet er preget av rust, avflassende maling og løst kitt. Vinduet er på grunn av sin plassering høyt på kirken værutsatt. Vinduet er ikke tydelig rammet av råde.	2		Ø	2	Vinduet må gjennomgå omfattende overflaterhabilitering med malingskraping, omkitting og ny overflatebehandling.	kr 10 000
235	Utvendig kledning og overflate	Utvendig kledning i hvitmalt tre med spiker.	Det er rustmerker fra spiker på hvit utvendig kledning.	1		O	2	Kledningen på kirken bør males i løpet av de neste 3 årene.	kr 180 000
24	Innervegger								
241	Bærende innervegger	Bærende innervegg med tofløyet dør som skiller våpenhus fra skip. Veggen støtter galleriet. Veggen er malt med akrylmaling.	Det er tegn på fukt på denne veggen. Dette vises i form av boblete maling på overflate vendt inn mot alteret. Merkene etter fukt her tilsier at vann kommer inn i veggen ovenfra. Malingen har løsnet fra underlaget, dette skyldes fukt som er fanget mellom treet og den ikke-diffusjonsåpne malingen.	2		O	2	For reparasjon av denne veggen må panelene og malingen fjernes og treverket behandles med grunning og to lag diffusjonsåpen maling. Dette vil forhindre nye bobler i malingen på grunn av overflatebehandlingens pustende egenskaper. Derimot må årsaken til fukten elimineres først, slik at man unngår ytterligere fukt. Dette punktet henger sammen med den tidligere nevnte dybdeundersøkelse.	Kr 18 000
241	Bærende innervegger	Malte vegger med treplater i andreetasje.	Det er tegn på fukt på disse veggene. Merkene tilsier at vann kommer inn i veggene ovenfra. Maling har sprukket opp og flasket av.	2		Ø	2	De skadde platene erstattes.	kr 40 000
242	Ikkebærende innervegger	Vegg av asbest i orgelrom.	Vegg er av asbest utgjør en helsefare, særlig på grunn av plasseringen inne på orgelrommet der piper blåser luft og medfølgende asbestpartikler ut i kirkerommet. Ved inngangsdør til orgelrom er det merker etter gjentagende slitasje på asbestvegg som følge av at personer går inn og ut av orgelrommet. Denne slitasjen og skaden er særlig uheldig og fører til ytterligere spredning av asbestpartikler.	3		H	3	For å forhindre spredning kan platene forsegles ved å male overflatene med egnet maling. Hjørner som er utsatt for skader tapes for å unngå at partikler løsner. Merk at dette er helsefarlig materiale som per dags dato er skadelig for de som befinner seg i kirken.	kr 7 500
25	Dekker								
251	Frittstående dekker	Bjelker i første etasje.	Det var ikke tilgang til krypkjeller og den ble derfor ikke undersøkt. Det er risiko for at det er et fuktig miljø i krypkjelleren og at bjelkene under gulvdekket kan være påvirket av dette.	IU			IU	Krypkjeller bør undersøkes i nærmeste fremtid.	kr -

256	Faste himlinger og overflatebehandling	Panel i himling over andre etasje.	Panelet i andre etasje har merker etter fukt, særlig rundt spikerhull og lister. Dette skylles fukt som siger ovenfra og ned, og misfarger treverket. Årsaken til dette kan være lekkasjer fra taket. Det samme skadebildet sees i panel på vegg.	1		Ø	3	En dybdekartlegging må foretas av takkonstruksjon og taktekkning i tårn for å lokalisere hvor fukten kommer fra. Denne utgiften er tatt med i post 222.	
26	Yttertak								
261	Primærkonstruksjon	Saltak med takrytter og tårn med spir. Innvendig konstruksjon i tre.	Det er spor etter fukt i spiret, med tegn til sopp i toppen av tårnkonstruksjon. Fuktskadene kan skyldes lekkasjer fra taktekkningen.	2		Ø	3	En dybdekartlegging må foretas av takkonstruksjon og taktekkning i tårn for å stadfeste omfang av fukt og lekkasje. Utgift tatt med i post 222.	kr -
261	Primærkonstruksjon	Saltak med takrytter og tårn med spir.	Det er registrert deformasjon på mønet. Det er ukjent årsak til dette.	2		Ø	3	Årsaken til sig i tak og møne ble ikke funnet, det bør derfor som tidligere anbefalt i rapporten utføres en dybdeundersøkelse av kirkens tak, taktekkning og spir. Undersøkelsen bør også omfatte saltaket. Utgift tatt med i post 222.	
262	Taktekking	Rød enkeltkrum takstein i tegl på saltak.	Taktekking i teglstein er i god stand, men mangler mønepanne. Det er noe begroing på taksteinene, dette kan lede til frostsprenging og medfølgende vanninntrenging.	2		Ø	2	Manglende mønepanne må erstattes. Begroing må vaskes bort, noe som må gjentas med jevne mellomrom for å hindre ny begroing.	kr 1 000
262	Taktekking	Båndtekkning i malte stålplater på spirets tak. Platene er rødmalt, mest sannsynlig med blymønje.	Båndtekkning på kirkens spir er i dårlig stand, og fra bakkenivå kan rust og ujevnheter sees. Dette kan være årsak til fuktproblematikken i kirken.	3		Ø	3	Taktekkingen har nådd sin alder og anbefales skiftet til ny i nær fremtid, særlig da det er sannsynlig at årsaken til fuktskader i tak og inne i kirken stammer herfra.	kr 150 000
265	Gesimser, takrenner og nedløp	Nedløp fra takrenne.	Nedløpet fra takrennen på korets søndre side er tett og to nedløp mangler utkaster.	2		Ø	2	Nedløpet må åpnes opp. Det må installeres utkaster der det mangler.	kr 3 750
269	Andre deler av yttertak	Åser i hvitmalt tre.	Endeved på åser stikker utenfor vindski og er eksponert for regn. Minst en ås har råteskade og rustflekker etter spiker, samt mangler biter.	2		Ø	2	Åsene må undersøkes nøyer for eventuell råteskade. Det kan bli behov for utskifting. Prisen er for utredning, ikke utskifting.	kr 5 000
269	Andre deler av yttertak	Vindski i hvitmalt tre på tårn.	Deler av vindskier på tårn har påbegynnende råteskade. Det er ikke tilstrekkelig dryppkant eller gode nok beslag på tårnet, som gjør at vann trekkes opp på grunn av kapillærkrefter. Deler av vindskier har påbegynnende råteskade.	2		Ø	2	Råteskadet trevirke må erstattes. Kjerneved fra tettvokst furu av god kvalitet må benyttes ved utskifting. Nye beslag må føres ut over vindskiene slik at vannet ikke når treverket, og det må monteres spyere på alle fire sider i kilrenne.	kr 40 000

28	Trapper, balkonger								
282	Utvendige trapper	Utvendig trapp i skifer.	Utvendig trapp har negativt fall og leder vann inn til trappekonsruksjon. En skiferplate er løs, noe som utgjør snubelfare for personer som kommer til kirken.	2		S	2	Det behøves ikke støpes ny trapp, men skifer må demonteres, suppleres og monteres på nytt. Limes med flislim	kr 58 000
283	Ramper	Handikaprampe på kirkens inngangsparti.	Handikaprampe på kirkens inngangsparti oppfyller ikke kriteriene for universell utforming.	2		V	1	Rampen må handikaptilpasses slik at den møter kravene for universell utforming. På befaringsdagen ble det opplyst at denne utgiften allerede var i kirkens budsjett. Kostnad er derfor ikke tatt med her.	kr -
283	Ramper	Rampe i tre på kirkens utside.	Rampe i tre er plassert for tett inntil kirkens ytterkledning. Dette vil på lengre sikt føre til fuktskader da uttørking etter fukt og regn forhindres.	2		Ø	2	Rampen bør flyttes lengre ut fra vegg for å unngå fuktproblematikk på ytterkledning i nær fremtid.	kr 5 000
4	Elkraft- installasjoner								
442	Belysningsutstyr	Spotter i tak i kirkens skip	Spottene er i dårlig forfatning og har nådd sin levetid.	3		S	2	Spottene bør erstattes med nye lamper som møter dagens krav, men det elektriske anlegget bør undersøkes nærmere av en fagperson. Prisen er for undersøkelse, ikke utbedring.	kr 18 000
	NS 3455:1993	Bygningsfunksjonstabell							

Snitt TG **1**

1	A	Sum estimerte kostnader		eks mva	kr 972 250
2	B	Uforutsatte kostnader, %andel av A		10 % eks mva	kr 97 225
3	C	Rigg og drift kostnader, %andel av A+B		20 % eks mva	kr 213 895
4	D	Sum entreprenørkostnad		eks mva	kr 1 283 370
5	E	Prosjekteringskostnad, %andel av A+B		15 % eks mva	kr 160 421
6	F	Totalkostnad eks mva, sum D+E		eks mva	kr 1 443 791
7	G	Merverdiavgift		25 % mva	kr 360 948
8	H	Totalkostnad inkl mva		inkl mva	kr 1 804 739

4. FOTODOKUMENTASJON

Fotonummer referer til bygningsdelsnummer i tilstandsanalysetabellen. Der det er flere foto for samme bygningsdel, er et løpenummer lagt til.

217: Drenering på nordre side.

222: Bærende søylor i andre etasje.

234-1: Vindu med råte på kirkens søndre side.

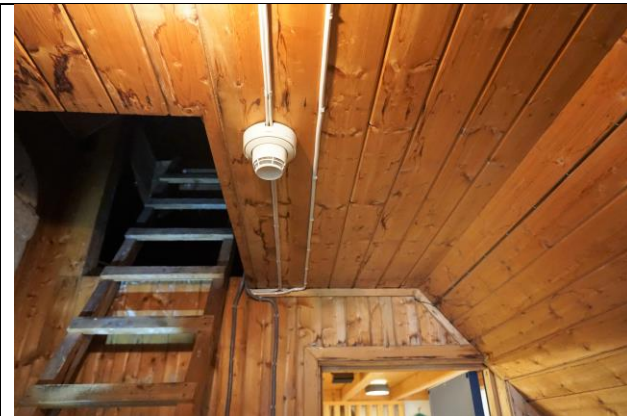
234-2: Oktogonalt vindu i tårn.

241-1: Vegg med boblete maling under galleri.

241-2: Hjørne med malt veggplate i andre etasje.

256: Himling i andre etasje med fuktmerker.

261-1 Indre konstruksjon i tre i tårn med sopp.

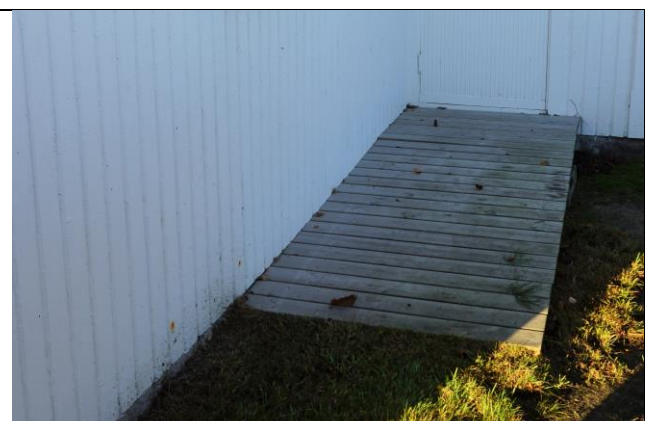
262: Takteking på tårn med tydelige skader.

269: Ås på kirkens søndre side med påbegynnende råte.

282: Trapp i skifer med manglende stein.

283: Rampe på kirkens nordre side plassert inntil kledning.

2

27.11.2018

27.11.2018

X Kristine Lehn

Utarbeidet av

X Morten Holum

Kontrollert av

Signert av: Holum Morten (NOMH200175)

X Marthine Wibe

Godkjent av

Signert av: Wibe, Marthine (NOMW200518)

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	24.01.2019
Arkivsak	19/00011
Dokumentnummer:	19/00011-001
Arkivkode:	30
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
007/19	Orienteringer februar	05.02.2019

Saksfremstilling

Trykkavløp Varteig

Det er gjennomført en befaring hvor det ble avklart tilkoblingspunkt og plassering av kum. Sarpsborg kommune kontaktes vedr. nytt tilkoblingspunkt før endelig pris innhentes. Saken legges frem for KF når dette er avklart.

Utbedringer krematoriet

Vedlikeholdsavdelingen i Sarpsborg kommune har sammen med kirkevergen gjennomført en anbudsbefaring med 3 leverandører på taktekkingsjobben på krematoriet. I tillegg har kommunen bedt om pris på ny drenering rundt bygget gjennom som rammeavtaleleverandør.

Kommunen vil oversende et helhetlig tilbud på denne jobben når underleverandør er valgt. Saken vil da legges frem for KF.

Solcelletak Sarpsborg

Takprosjektet er nær fullført, og stillas på sydsiden av kirken er fjernet. Ferdigbefaring og overtakelse vil ført bli gjennomført når EL-tavlen også er byttet. Dette er forventet gjennomført i løpet av våren. I tillegg er det avdekket svakheter på inntakskabelen til kirken, og dette vil bli utredet som et eget prosjekt.

Biskopen gjennomfører visitas i Varteig menighet i uke 44

Borg Bispedømme feirer 50 års jubileum i 2019

Forslag til vedtak

Kirkelig fellesråd tar saken til orientering

Møtebehandling

Vedtak